

Masansan a Salsaludsod: Our Care, Our Choice Act ti Hawai'i

Ania ti Our Care, Our Choice Act?

Pinermaan ni Gobernador David Ige ti Our Care, Our Choice Act idi Abril 5, 2018, a mang-awtorisa iti medikal a tulong iti pannakatay (aid in dying), ti natalged ken mapagtalkan a kasanayan ti medikal no sadino a ti naidalit iti sakit, nasimbeng ti panunotna a nataengan ken addaan iti taning ti biag nga innem a bulan wenno nababbaba ket mabalin nga agrekuwesta manipud iti doktorda iti reseta para iti agas a mabalinda a pilien a bukodda nga ipakat tapno mangitunda iti natalna nga ipapatay. Agepekto ti linteg inton Enero 1, 2019.

Sinno Ti Maikari para iti Medikal a Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Tapno maikari iti medikal nga aid in dying iti babaen ti Our Care, Our Choice Act, ti tao ket masapul a:

- Maysa a nataengan
- Naidalit iti sakit
- Naikkan iti taning nga innem a bulan wenno nababbaba nga agbiag
- Nasimbeng ti panunot nga agdesisyon iti bukodna a pannakataripto ti salun-at

Kasta pay, masapul a masabet ti tao dagiti sumaganad a kasapulan:

- Residente ti Hawai'i

- Boluntaryo nga agaramid
- Kabaelanna a bukod nga iyementar ti agas nga aid-in-dying

Masapul a kumpirmaen ti dua a mangngagas ti Hawai'i ti pannakaikari a mangusar iti The Our Care, Our Choice Act, kasta met a kumpirmaren nga ar-aramidem ti naimpormaran a desisyon ken boluntaryo nga agrek-rekuwesta iti medikal nga aid-in-dying nga agas. Ireseta ti mangtamtaming a mangngagas ti agas, ken mangted iti maikadua nga opinyon ti pagsaludsudan a mangngagas Masapul pay a paneknekan ti saykayatriska, sikologo wenno lisensiyado a trabahador ti kagimungan ti klinika ti mental a kapasidad ti pasyente. Mabalin a maited daytoy a pannakatingiting babaen iti telehealth (babaen iti telepono wenno video).

Kas kanayonan kadagiti kasapulan nga nailista iti ngato, masapul a masurot dagiti addang tapno kualipikado ti maysa a tao para iti reseta para iti agas nga aid-in-dying. Maidawat a kitaen ti Compassion & Choices' Hawai'i Our Care, Our Choice Act — Impormasyon para kadagiti Residente ti Estado.

Mapagtalkan Kadi Ti Panagsanay Iti Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Wen, gapu ta dagiti kasapulan iti pannakaikari siguradoenna a dagiti laeng nasimbeng ti panunotna, nataengan a naidalit ti sakit nga adda taningna nga innem a bulan wenno nababbaba a kayatna a pilien ti natalna nga ipapatay ti makabalin nga agrekuwestas ken

makaala iti agas nga aid-in-dying. Iti Hawai'i, nabatad nga ibaga ti linteg nga awan ti tao a kualipikado para iti aid-in-dying nga agas maibasara kadagiti rangkap wenno tawenda.

Iti nasuruken a 30 nagtitipon a tawen ti agas nga aid-in-dying kadagiti awtorisado nga estado, awan pay ti uray maysa a pasamak ti naidokumento a panagabusos. Idiay Oregon, naan-anay a napasayaat ti taripato iti pagpatinggaan ti biag (end-of-life) manipud iti pannakaimplementar ti linteg, iti nalawa a paset gapu iti pagsasao nga ti Oregon Death With Dignity Act pabilgenna ti nagbaetan ti tao ken dagiti doktorda. Maar-aramat met dagiti referral ti hospice, kasta met ti pannakaaramat ti pangpakalma a taripato. Addaanen ti Oregon iti kababaan a bilang dagiti matmatay it ospital ken kangatoan a bilang dagiti matmatay iti pagtaengan iti nasyon, ken pudno a napukawen ti naranggas a panagpakamatay kadagiti pasyente ti hospice. Dua a dekada ti naiget a naobserbar ken naidokumento a kapadasan idiay Oregon ipakitana kadayo a nagepekto ti linteg kas naituding, nga awanan kadagiti inballaag dagiti kumontra a problema.

Ania ti Marikna ti Publiko Panggep iti Medikal a Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Agtultuloy a sinuportaran ti publiko iti Amerika ti medikal nga aid in dying babaen kadagiti dadakkel a mayorya dagiti nawaya a nailian ken estado a survey. Dagit paggapuan ti botos kas iti Gallup (73% a suporta idi Hunyo 2017)¹ ken

---

¹ Ti Mayorya dagiti Amerikano Nagtalinaed a Suportado iti Euthanasia, Gallup Poll, Hunyo 2017, Maala manipud iti: <http://news.gallup.com/poll/211928/majority-americans-re-main-supportive-euthanasia.aspx>

Harris (74% a suporta idi Nobyembre 2014)² agpadpada a report ket napigsa a suporta para iti medikal nga aid in dying.

Segun iti maysa nga Anthology Marketing Group Survey, walo manipud iti 10 a botante ti Hawai'i (80%) immanamong a "ti nasimbeng ti panunotna a nataengan [isu] a matmatayen iti pagpatinggaan a sakit a saanen a maagasan...agarup (55%) wenno masnop a (25%) ket nasken a maaddaan iti legal a pagpilian nga agrekuwesta iti reseta ti agas manipud iti doktorda, ken aramatenda dayta nga agas tapno gibusan ti panagtutuokda iti pinal a paset ti pannakatayda."³

Ania ti Marikna ti Medikal a Propesyon Panggep iti Medikal a Tulong ti Pannakatay (Aid in Dying)?

Ti Medscape a survey ti 2016 a 7,500 doctors a representante ti 25 medikal nga espesyalidad inpakitana ti napnoan kaipapanan a pananggato ti suporta para iti medikal nga aid in dying manipud 2010. Kadagitoy nga al-aldaw nasurok a kagudua (57%) dagiti na-survey a mangngagas ti mangin-endorso iti ideya ti medikal nga aid in dying, nga uman-anamong a "Ti pannakatay iti tulong ti mangngagas ket

---

² Thompson, D. Kaaduan nga Amerikano Umanamong iti Movement ti Karbengan-A-Matay (Right-to-Die). Ti Panagbotos iti Harris Disyembre 2014. Maala manipud iti: http://www.theharrispoll.com/health-and-life/Most_Americans_Agree_With_Right-to-Die_Movement.html.

³ Pannakasubaybay a Pannakaadal ti Compassion & Choices. Grupo a Survey ti Anthology Marketing. Disyembre 2016. Maala manipud iti: <https://www.compassionandchoices.org/wp-content/uploads/2016/02/Compassion-and-Choices-HI-Press-Conference3-1.pptx>

masapul a mapalubusan para kadagiti pasyente nga naidaliten iti sakit.”⁴

Ania Ti Aramidek Tapno Masiguradok A Suportarannak Ti Doktorko No Kayatko A Ma-akses Ti Medikal A Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Damagem itan iti doktor ken dagiti medical provider mo no suportaranda dagiti pilim iti end-of-life, karaman ti medikal nga aid-in-dying. Mangpabileg daytoy kadagiti medical provider mo a dumngeg kadagiti prayoridad mo ken agbalin a nakasagana a mangted kenka iti agas a mabalin a kayat mo iti masangoanan. No saan a kabaelan wenno saanda kayat a suportaran dagiti pilim iti end-of-life dagiti provider mo, addaan ka iti pagpilian a mangsukat iti pannakatariptom iti team ti taripato ti salun-at nga mangiyun-una kadagiti kiddaw mo.

Kayat Dagiti Doktorko Ti Ad-adu A Pannakaawat Iti Medikal A Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying); Sadinnoda A Maamoan Ti Ad-adu Pay?

Mabalin a tawagan dagiti doktor ti Compassion & Choices **Doc2Doc a linya ti konsultasyon iti 800.247.7421** para iti libre, kumpidensyal a konsultasyon ken impormasyon ti taripato nga end-of-life kadagiti medikal a direktor mi nga addaan iti nalawa a kapadasan iti medikal nga aid-in-dying.

---

⁴ Report ti Medscape Ethics 2016: Biag, Pannakatay, ken Ut-ot, Disyembre 23, 2016. Maala manipud iti: <http://www.medscape.com/features/slideshow/ethics2016-part2#page=2>

Kasano’t Kabayag Ti Proseso A Panagrekuwesta ken Panangala iti Tulong iti Pannakatay (Aid-in-Dying) nga Agas?

Ti proseso ti panagrekuwesta ken panangala ti aid-in-dying nga agas ket mabalin a mabayag (ken mabalin a saan a naballigi) no awanan ka iti suportado a team ti taripato ti salun-at. Ti kalalainganna a kabayag ket iti nagbaetan ti 20 nga aldaw agingga iti tallo a bulan ken masapulna ti kababaan a dua a panagbisita ti doktor. Ngarud, nasken unay para kadagiti indibidwal a mabalin a kayatda ti makaakses iti linteg a makisaritada a nasapsapa kadagiti doktor da.

Sadinno Ti Pakasarakak Kadagiti Nasken A Form?

Mabalinmo a masarakan dagiti form iti website ti Hawai’i State Department of Health ken mabalinmo met a maakses ti form ti rekuwesta ti pasyente iti CompassionAndChoices.org/Hawaii.

Adda Kadi Pay Sabali A Maaramat A Pagalaan Tapno Maamoan Ti Ad-adu Pay Panggep Iti Medikal A Tulong iti Ipatatay (Aid in Dying)?

Mabalinmo a bisitaen ti CompassionAndChoices.org/Hawaii para iti ad-adu nga impormasyon, agraman dagiti video, form, ken dadduma a pagalaan.

Kasanoak A Makisarita Iti Doktorko Wenno Hospice Panggep Iti Medikal A Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Adda hanfouts ti Compassion & Choices iti website na (CompassionAndChoices.org/Hawaii) agraman kadagiti tip no kasano ka a makisarita iti doktorko panggep iti medikal nga aid in dying, ken no aksano ti mang-interview iti hospice tapno masigurado a suportarannaka ti medikal a team mo kadagiti pilim.

Makipagpaset Kadi Ti Amin A Doktor Iti Medikal A Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying)?

Saan. Mabalina a pilien dagiti doktor wenno medical providers no kayatda ti makipagpaset, isu a nasken a damagem iti team ti taripato ti salun-atmo no suportaranda met laeng dagiti pilim iti end-of-life. Mabalina a dagiti sumagmamano a sistema ti taripato ti salun-at ket pudno a lappedanda dagiti empleyadoda a makipagpaset iti medikal nga aid in dying — nupay kasta, awan ti taripato ti salun-at a makalapped kadagiti empleyadoda iti panangtedda iti impormasyon panggep iti medikal nga aid in dying kadagiti pasyente wenno panagi-refer kadajuada kadagiti suportado a sistema ti taripato ti salun-at.

Ania Ti Nakalista A Rason Ti Ipatatay Kadagiti Sertipiko Dagiti Indibidwal A Nag-akses Iti Medikal A Tulong ti Pannakatay (Aid in Dying)?

Masapul a ti nagibasaran a sakit ti mailista a kas rason ti pannakatay. Ibuksilan ti linteg nga ti pannakatay gapu iti bukod-a-panangipakat iti aid-in-dying a medikal nga agas ket saan a panagpakamatay.

Maapektaran kadi ti Panang-akses iti Medikal nga Tulong iti Pannakatay (Aid in Dying) iti Pangngeddeng wenno Seguro ti maysa a Tao?

Saan a makaapekto iti pangngeddeng wenno seguro ti maysa a tao ti panangakses iti medikal nga aid-in-dying. Nabatad nga ibilin ti linteg a dagiti pangngeddeng, seguro, kontrata ken annuities ket saan a maapektaran no paalistoeng dagiti kualipikado nga indibidwal dagiti proseso ti pannakatayda babaen iti panagipakat iti medikal nga aid-in-dying nga agas.